

legislation and tax risks. The conclusion is made that effective organization of tax and payment accounting contributes to the financial stability of businesses and the minimization of tax risks.

Keywords: accounting, budget, liabilities, taxes, payments, financial stability, tax risks, accounting and control processes.

Науковий керівник:

Потривасєва Н. В.,

д-р екон. наук, професорка,

професорка кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет,

УДК 657.446:004-048.78

Перспективи використання інформаційних технологій в обліку розрахунків за податками і платежами

Людмила Горька

здобувачка вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: Обґрунтовано ключову роль інформаційних технологій в автоматизації облікових процесів, зокрема в обліку розрахунків за податками і платежами. Розглянуто перспективи використання сучасного програмного забезпечення, хмарних технологій, блокчейну та штучного інтелекту для підвищення точності, прозорості та ефективності податкового обліку. Особлива увага приділена питанням законодавчого регулювання, безпеки даних та інтеграції автоматизованих систем у бухгалтерську діяльність підприємств.

Ключові слова: бухгалтерський облік, податкові розрахунки, цифровізація, ERP-системи, хмарні сервіси, кібербезпека, фінансовий контроль.

Сучасні інформаційні технології відіграють ключову роль у автоматизації бухгалтерського обліку, зокрема у сфері оподаткування та розрахунків за платежами. Використання цифрових систем допомагає підвищити точність розрахунків, зменшити ризик помилок і спростити взаємодію між компаніями та податковими органами. Впровадження спеціалізованого програмного забезпечення та хмарних сервісів уможливорює швидкий обмін даними та підвищує ефективність адміністрування податків.

Використання інформаційних технологій (ІТ) в обліку розрахунків за податками та платежами відкриває нові перспективи для підвищення ефективності та прозорості у фінансових процесах. Останні програмні рішення можуть автоматизувати обробку даних, зменшити кількість помилок та підготувати звіти. Зокрема, системи класу ERP забезпечують інтеграцію різних аспектів діяльності підприємства, що сприяє більш точному та своєчасному виконанню податкових зобов'язань [1].

Хмарні технології надають можливість доступу до облікової інформації в режимі реального часу, що полегшує процеси моніторингу та прийняття управлінських рішень. Це особливо актуально для підприємств з розгалуженою

структурою або віддаленими підрозділами. Крім того, використання штучного інтелекту та аналітики великих даних дозволяє прогнозувати податкові зобов'язання та оптимізувати фінансові потоки [2].

В Україні, де вдосконалюються податкові системи, прийняття може значно підвищити ефективність процесу бухгалтерського обліку, зменшити ризик помилок та корупції та забезпечити прозорість у фінансових операціях. Автоматизація податків та платежів скорочує час, необхідний для виконання звичайних завдань, таких як податкове зобов'язання, звітність та моніторинг платежів. Спеціальні програмні продукти, такі як "1c: Enterprise" та "М.Е.DOC", дозволяють компаніям автоматизувати ці процеси, зменшуючи ймовірність людської помилки.

Електронний документообіг є важливим елементом сучасного обліку. Він дозволяє зменшити витрати на паперові носії, прискорити обробку документів та забезпечити їх зберігання в електронному вигляді [3, с. 83]. В Україні реалізація системи електронного документообігу є важливим кроком до модернізації облікових процесів. Завдяки електронному документообігу підприємства можуть швидше реагувати на зміни в законодавстві, адже всі необхідні документи завжди доступні в електронному форматі. Це також сприяє зменшенню ризиків втрати документів та забезпечує їх легкий доступ для перевірок з боку податкових органів.

Впровадження інформаційних технологій у процес обліку податкових платежів та розрахунків також вимагає інтеграції з державними інформаційними системами, такими як електронні кабінети платників податків. Це дозволяє компаніям автоматично подавати звітність до податкових органів, значно спрощуючи процес подання звітності та зменшуючи адміністративні витрати. Інтеграція з державними системами також гарантує, що компанії своєчасно отримують інформацію про зміни в податковому законодавстві, які є важливими для його дотримання.

Сучасні інформаційні технології надають можливість використовувати аналітичних інструментів для глибшого аналізу фінансових даних. Завдяки потужним аналітичним платформам, підприємства можуть здійснювати прогнозування податкових зобов'язань, аналізувати тенденції в оплаті податків та виявляти потенційні ризики. Це дозволяє не лише оптимізувати податкові витрати, але й приймати обґрунтовані рішення щодо фінансової стратегії компанії. Використання аналітики також сприяє виявленню аномалій у фінансових потоках, що може бути сигналом для проведення додаткових перевірок.

Перспективи розвитку інформаційних технологій у сфері податкового обліку також пов'язані з використанням штучного інтелекту та аналітики великих даних. Ці інструменти дозволяють прогнозувати податкові зобов'язання, виявляти невідповідності у фінансовій звітності та автоматично перевіряти відповідність операцій податковому законодавству. Проте для ефективного впровадження цифрових технологій важливо забезпечити високий

рівень інформаційної безпеки, оскільки податкові дані є конфіденційною інформацією, яка може стати мішенню для кіберзлочинців.

З впровадженням інформаційних технологій у сфері обліку розрахунків за податками і платежами важливим аспектом є забезпечення безпеки даних. Використання сучасних технологій шифрування, систем аутентифікації та захисту інформації дозволяє знизити ризики витоку конфіденційної інформації. Це особливо актуально в умовах зростаючої кіберзагрози, коли підприємства повинні бути готовими до можливих атак на свої інформаційні системи. Впровадження нових інформаційних технологій в облік податків та розрахунків за платежами вимагає постійного навчання та підвищення кваліфікації працівників. Це включає в себе як навчальні курси, так і семінари для ознайомлення працівників з новими програмними продуктами та технологіями. Інвестиції в розвиток співробітників не тільки підвищують ефективність роботи, але й допомагають сформувати команду, здатну швидко реагувати на зміни в законодавстві та ринковій кон'юктурі [4, с. 62-66].

Подібно до управління цим процесом, необхідність використання інформаційних технологій виправдана, враховуючи різні аспекти податкових та оплати. Тому посилення розвитку внутрішнього програмного забезпечення та сприяння розвитку сучасного ІТ у галузі оподаткування податків та бухгалтерського обліку є більш перспективним та вигідним від його позиції з боку держави.

Список використаних джерел:

1. Інформаційні технології в бухгалтерському обліку. Львів : Львів. політехніка, 2021. 320 с.

2. Трансформація форм бухгалтерського обліку в умовах розвитку digital-технологій. *Економічний простір*.

URL: <https://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/869>

3. Digitization of accounting in the management of business processes of enterprises of the agro-industrial complex / N. Potryvaieva et al. *Ukrainian Black Sea region agrarian science*. 2022. Vol. 26, no. 1. P. 79–88. DOI: [https://doi.org/10.56407/2313-092x/2022-26\(1\)-8](https://doi.org/10.56407/2313-092x/2022-26(1)-8).

4. Крот Ю. М., Бразілій Н. М., Пастернак Я. П. Інформаційні технології в сфері аудиту: проблеми та перспективи. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2023. № 4(83). С. 62–66. URL: <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2022.4.8>

Abstract: *The key role of information technologies in the automation of accounting processes, in particular in accounting for tax and payment settlements, is substantiated. The thesis discusses the prospects of using modern software, cloud technologies, blockchain and artificial intelligence to improve the accuracy, transparency and efficiency of tax accounting. of tax accounting. Special attention is paid to the issues of legislative regulation, data security and integration of automated systems into the accounting into the accounting activities of enterprises.*

Keywords: accounting, tax calculations, digitalization, ERP systems, cloud services, cybersecurity, financial control.

Науковий керівник:
Потривасєва Н.В.,
доктор економічних наук,
професор кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет

УДК 336.71:004

Економічна природа та специфіка здійснення безготівкових розрахунків в умовах цифрової трансформації

Лідія Гравченко,
здобувачка вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

***Анотація.** Висвітлено кардинальні зміни у сфері безготівкових розрахунків, спричинені цифровою трансформацією фінансового сектору. Визначено ключову роль технологічних інновацій і розвитку FinTech у поширенні безготівкових платежів, що забезпечують швидкість, зниження витрат і мінімізацію фінансових ризиків. Розкрито тенденції автоматизації фінансових процесів, впровадження блокчейн-технологій та розширення цифрових платіжних платформ, які сприяють фінансовій інклюзії та підвищенню ефективності фінансового менеджменту. Окреслено основні виклики безготівкових розрахунків, зокрема питання кібербезпеки, регулювання та доступності цифрових фінансових послуг, а також підтверджено незворотність переходу до цифрової економіки через зростання безконтактних і токенизованих платежів.*

***Ключові слова:** фінансові технології, FinTech, платіжні системи, фінансова інклюзія, кібербезпека, платіжна інфраструктура, Національний банк України.*

Цифрова трансформація фінансового сектору зумовила радикальні зміни у сфері безготівкових розрахунків, які на сьогодні становлять основу глобальної економічної системи. Завдяки технологічним інноваціям та активному розвитку фінансових технологій (FinTech), безготівкові платежі набули значного поширення, сприяючи зниженню операційних витрат, підвищенню швидкості розрахунків та мінімізації фінансових ризиків.

Актуальність теми підтверджується офіційними даними Національного банку України (НБУ) за 2024 рік, які демонструють стійке зростання безготівкових операцій серед усіх фінансових транзакцій. Так, згідно з даними Національного банку України (НБУ), у 2024 році спостерігалось значне домінування безготівкових операцій серед транзакцій з використанням платіжних карток. Загальна кількість операцій з платіжними картками, емітованими українськими банками та фінансовими установами, становила 8 654,4 млн, а їхня сума досягла 6 577,4 млрд грн. З них 91,8% від кількості та 90,1% від суми були здійснені на території України. Безготівкові операції